

ความต้องการบริการพื้นที่การเรียนรู้ของผู้ใช้บริการสำนักหอสมุด มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์

The Users' Needs for Learning Space Services at Kasetsart University Library

นวรรตน์ โปธิ์เขียว* และ จุฑารัตน์ สรวานะวงศ์

Navarat Phokiew* and Jutharat Sarawanawong

คณะนิเทศศาสตร์และสารสนเทศศาสตร์ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ กรุงเทพมหานคร ประเทศไทย
Faculty of Communication Arts and Information Science, Kasetsart University, Bangkok, Thailand

*Corresponding author, E-mail: navarat.phok@ku.th

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาความต้องการของผู้ใช้บริการต่อการจัดพื้นที่การเรียนรู้สำนักหอสมุด มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ และศึกษาความคิดเห็นต่อความเหมาะสมในการจัดพื้นที่การเรียนรู้สำนักหอสมุด มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ โดยใช้วิธีการวิจัยเชิงปริมาณ เก็บรวบรวมข้อมูลด้านพฤติกรรมกรรมการเรียนรู้ การใช้งานพื้นที่ การเรียนรู้ ความเหมาะสมต่อการจัดพื้นที่การเรียนรู้ และความต้องการพื้นที่การเรียนรู้ โดยใช้แบบสอบถาม (Questionnaire) เก็บรวบรวมข้อมูลจากผู้ใช้บริการซึ่งเป็นนิสิตระดับปริญญาตรีจำนวน 400 คน วิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้สถิติ ค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานผลการวิจัยพบว่า ใช้งานพื้นที่การเรียนรู้ในสำนักหอสมุด มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์แบบกลุ่มมากที่สุด โดยมีวัตถุประสงค์ในการใช้งานเพื่อติวหนังสือ/ประชุม/ทำงานกลุ่ม โดยมีความคิดเห็นต่อพื้นที่การเรียนรู้ในระดับปานกลาง โดยเห็นว่าห้องศึกษากลุ่ม ห้องศึกษาเดี่ยว และห้องสมุดในสวนยังมีการจัดที่ไม่เหมาะสม ทางด้านความต้องการผู้ใช้มีความต้องการบริการพื้นที่การเรียนรู้สำนักหอสมุด มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ในระดับมาก โดยเรียงตามความต้องการ ได้แก่ ด้านบรรยากาศและระยะเวลาให้บริการ ด้านเฟอร์นิเจอร์ ด้านสิ่งอำนวยความสะดวก ด้านสถานที่และการจัดพื้นที่ และด้านลักษณะพื้นที่ที่ต้องการ

คำสำคัญ: พื้นที่การเรียนรู้ ห้องสมุดมหาวิทยาลัย มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์

Abstract

The objectives of this research were to study the needs of users for learning space services at Kasetsart University and to investigate the opinions towards the suitability of the learning space at Kasetsart University library. The research was conducted on the basis of quantitative methodology, using the questionnaire to collect data on learning behaviors, learning space usage, the opinions towards the suitability of the learning space and the need for a learning

space from the samples who were 400 undergraduate students. The obtained data were statistically analyzed and presented using percentage, mean, and standard deviation. According to the research findings, users mostly used learning space in Kasetsart University library in group. The purposes of their use were for tutoring, meeting, and group work. Users had moderate opinions on the suitability of the learning space. They proposed that the management of the group study rooms, single study rooms, and the library in the garden was still inappropriate. In the aspect of the needs of users for learning space services, users had a high level of needs which included the needs for ambiance and service time, furniture, facility, space and space management, as well as the space style.

Keywords: Learning space, Academic Library, Kasetsart University

1. บทนำ

ห้องสมุดมหาวิทยาลัยเป็นศูนย์กลางและแหล่งเรียนรู้สำหรับอาจารย์ นิสิต/นักศึกษา และบุคลากรของมหาวิทยาลัย บริการพื้นที่การเรียนรู้ของห้องสมุดจะช่วยสนับสนุนการเรียนรู้ของนิสิตนอกชั้นเรียน ให้เกิดการแลกเปลี่ยนความคิดเห็นระหว่างกัน บริการพื้นที่การเรียนรู้เป็นการบริการสถานที่หรือสิ่งแวดล้อมเพื่อให้เกิดการเรียนรู้หรือสนับสนุนการเรียนรู้ มีการผสมผสานพื้นที่สำหรับการทำงานของบุคคลและการทำงานร่วมกัน บริการพื้นที่การเรียนรู้แบ่งออกเป็น 1. บริการพื้นที่การเรียนรู้ทางกายภาพ (physical Learning Space) ซึ่งเป็นสถานที่ที่เอื้อให้เกิดการเรียนรู้หรือใช้ในการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ 2. บริการพื้นที่การเรียนรู้เสมือนจริง (Virtual Learning Space) เป็นพื้นที่ที่ใช้ช่องทางของระบบการสื่อสารและอินเทอร์เน็ตเพื่อเข้าไปในเว็บไซต์หรือแอปพลิเคชันเพื่อการเรียนรู้ผ่านสื่ออิเล็กทรอนิกส์ บริการพื้นที่การเรียนรู้จึงช่วยเติมเต็มการเปลี่ยนแปลงการเรียนการสอนแบบเดิมไปสู่การเรียนรู้แบบร่วมมือและการทำงานเป็นทีม (อภิภา ปรัชญพฤทธิ, 2560) ปัจจุบันพื้นที่การเรียนรู้ในห้องสมุดกำลังได้รับความสนใจและเป็นที่นิยม รวมทั้งมีความต้องการใช้บริการเพิ่มขึ้นอย่างต่อเนื่อง ผู้ที่มาใช้บริการห้องสมุดจำนวนไม่น้อยมาใช้บริการห้องสมุดเพื่อใช้เพียงพื้นที่เท่านั้น แต่ไม่ได้ใช้ทรัพยากรสื่อต่างๆ ในห้องสมุดเลย พื้นที่การเรียนรู้จึงช่วยขยายโอกาสการเรียนรู้ได้แบบไม่จำกัด และยังเป็นแหล่งเรียนรู้ที่ตอบสนองความต้องการและการใช้ชีวิตของคนรุ่นใหม่ ปัจจุบันห้องสมุดมหาวิทยาลัยทั้งในประเทศไทยและต่างประเทศมีการปรับเปลี่ยนบริการพื้นที่การเรียนรู้เพื่อตอบสนองการใช้บริการของผู้ใช้และรองรับกิจกรรมที่หลากหลายของผู้ใช้มากขึ้น โดยเน้นการใช้ประโยชน์ในพื้นที่ของห้องสมุดให้เป็นแหล่งเรียนรู้เพื่อการพัฒนาคน ส่งเสริมทักษะการคิดวิเคราะห์และคิดสร้างสรรค์ อันเป็นพื้นฐานของความสามารถในการใช้ความรู้ไปสร้างนวัตกรรม (วัฒนชัย วินิจจะกูล, 2560) เป็นสถานที่พบปะสังสรรค์สำหรับนักศึกษา คณาจารย์ บุคลากร มีบริการคอมพิวเตอร์จำนวนมาก ผู้ใช้บริการสามารถใช้ได้ตลอด 24 ชั่วโมง พื้นที่การเรียนรู้ในห้องสมุดมหาวิทยาลัยจึงมีความสำคัญต่อการเรียนในระดับมหาวิทยาลัย เพราะเป็นพื้นที่ที่เปิดโอกาสให้ผู้เรียนได้ทำกิจกรรมและแก้ปัญหาาร่วมกัน หรือได้นำความรู้จากในห้องเรียนมาทดลองและลงมือปฏิบัติจริง สำนักหอสมุด มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ ได้มีการปรับพื้นที่การเรียนรู้เพื่อตอบสนองความต้องการของผู้ใช้บริการแล้ว แต่ยังคงขาดข้อมูลที่เป็นผลการศึกษาวิจัย จึงทำให้ผู้วิจัยมีความสนใจในการศึกษาความต้องการพื้นที่การเรียนรู้ของ

ผู้ใช้บริการสำนักหอสมุด มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ เพื่อศึกษาความคิดเห็นต่อความเหมาะสมในการจัดพื้นที่การเรียนรู้ และ ศึกษาความต้องการของผู้ใช้บริการต่อการจัดพื้นที่การเรียนรู้ เพื่อนำผลวิจัยที่ได้ไปใช้ในการพัฒนาและเป็นแนวทางในการพัฒนาปรับปรุงพื้นที่การเรียนรู้สำนักหอสมุด มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ ที่ตอบสนองความต้องการของผู้ใช้บริการมากยิ่งขึ้น

2. วัตถุประสงค์

1. เพื่อศึกษาความต้องการของผู้ใช้บริการต่อการจัดพื้นที่การเรียนรู้สำนักหอสมุด มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์
2. เพื่อศึกษาความเหมาะสมในการจัดพื้นที่การเรียนรู้สำนักหอสมุด มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์

3. อุปกรณ์และวิธีการ / วิธีดำเนินการวิจัย

การวิจัยเรื่องความต้องการบริการพื้นที่การเรียนรู้ของผู้ใช้สำนักหอสมุด มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ผู้วิจัยใช้วิธีการวิจัยเชิงปริมาณ (Quantitative Research) เก็บรวบรวมข้อมูลด้านพฤติกรรมการเรียนรู้ การใช้งานพื้นที่การเรียนรู้ ความเหมาะสมต่อการจัดพื้นที่การเรียนรู้ และความต้องการพื้นที่การเรียนรู้ โดยใช้แบบสอบถาม(Questionnaire)

3.1 การสร้างแบบสอบถาม ผู้วิจัยได้สร้างแบบสอบถามจากการทบทวนวรรณกรรมแล้วนำแบบสอบถามที่เสร็จสมบูรณ์แล้วไปตรวจสอบเพื่อหาความเที่ยงตรงของเนื้อหา (Content Validity) โดยนำเสนอแบบสอบถามต่อผู้เชี่ยวชาญ จากนั้นนำแบบสอบถามที่จะใช้ไปทำการทดสอบก่อนเก็บข้อมูลจริง (Try out) กับผู้ใช้บริการสำนักหอสมุด มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ บางเขน ที่มีลักษณะใกล้เคียงกับกลุ่มตัวอย่างจำนวน 30 คน

3.2 ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง ประชากรที่ใช้ในการสำรวจข้อมูลคือนิสิตระดับปริญญาตรี ภาคการศึกษาที่ 1 ปีการศึกษา 2562 โดยการคัดเลือกกลุ่มตัวอย่างจากสูตรของ Taro Yamane ได้ขนาดของกลุ่มตัวอย่างจำนวน 395 คน ผู้วิจัยได้ปรับเป็น 400 คน

3.3 การวิเคราะห์ข้อมูล เมื่อทำการรวบรวมข้อมูลและตรวจสอบความถูกต้องเรียบร้อยแล้ว นำแบบสอบถามมาลงรหัส (Coding) และนำมาประมวลผลเพื่อคำนวณหาค่าสถิติต่างๆที่ใช้ในการวิจัย โดยใช้โปรแกรมทางสถิติสำเร็จรูป ประกอบด้วย 1. ค่าร้อยละ ใช้วิเคราะห์ข้อมูลเกี่ยวกับสถานภาพของผู้ใช้บริการห้องสมุด การใช้งานพื้นที่การเรียนรู้ของสำนักหอสมุด มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ 2. ค่าเฉลี่ย (Mean) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation) ใช้วิเคราะห์ข้อมูลพฤติกรรมการเรียนรู้ของนิสิตมหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ ความคิดเห็นต่อความเหมาะสมในการจัดพื้นที่การเรียนรู้ ความต้องการของผู้ใช้บริการต่อการจัดพื้นที่การเรียนรู้ แล้วนำมาแปลความหมายตามเกณฑ์การให้ความหมายค่าเฉลี่ย

4. ผลการวิจัย

สามารถสรุปผลวิจัยได้ตามวัตถุประสงค์ ดังนี้

1. เพื่อศึกษาความต้องการของผู้ใช้บริการต่อการจัดพื้นที่การเรียนรู้สำนักหอสมุด มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์

ตารางที่ 1 ความต้องการบริการพื้นที่การเรียนรู้สำนักหอสมุด มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์

ความต้องการของผู้ใช้บริการต่อการจัดบริการพื้นที่การเรียนรู้ สำนักหอสมุดมหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์	\bar{X}	S.D.	ระดับ
ด้านลักษณะพื้นที่ที่ต้องการ	3.99	0.55	มาก
ด้านสถานที่และการจัดพื้นที่	4.04	0.56	มาก
ด้านสิ่งอำนวยความสะดวก	4.13	0.60	มาก
ด้านเฟอร์นิเจอร์	4.23	0.58	มาก
ด้านบรรยากาศและระยะเวลาให้บริการ	4.33	0.53	มาก
รวม	4.23	0.45	มาก

ความต้องการบริการพื้นที่การเรียนรู้สำนักหอสมุด มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ ในภาพรวมพบว่า ผู้ตอบแบบสอบถามต้องการบริการพื้นที่การเรียนรู้ในระดับมาก ($\bar{x} = 4.17$) เรียงตามลำดับ ได้แก่ ด้านบรรยากาศและระยะเวลาให้บริการ ($\bar{x} = 4.33$) ด้านเฟอร์นิเจอร์ ($\bar{x} = 4.23$) ด้านสิ่งอำนวยความสะดวก ($\bar{x} = 4.13$) ด้านสถานที่และการจัดพื้นที่ ($\bar{x} = 4.04$) และด้านลักษณะพื้นที่ที่ต้องการ ($\bar{x} = 3.99$) เมื่อความต้องการของผู้ใช้บริการเมื่อแยกเป็นรายด้านทั้งหมด 5 ด้าน สรุปได้ดังนี้

ตารางที่ 2 ความต้องการบริการพื้นที่การเรียนรู้สำนักหอสมุด มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ด้านลักษณะพื้นที่ที่ต้องการ

ด้านลักษณะพื้นที่ที่ต้องการ	\bar{X}	S.D.	ระดับ
พื้นที่ทำงานเดี่ยว	4.06	2.76	มาก
พื้นที่ทำงานกลุ่ม	4.56	0.57	มากที่สุด
ห้องศึกษาเดี่ยว	4.00	1.02	มาก
ห้องศึกษากลุ่ม	4.29	0.74	มาก
ห้องบรรยาย	3.69	1.13	มาก
พื้นที่คอมพิวเตอร์ เพื่อการสืบค้น/ใช้อินเทอร์เน็ต	4.30	0.77	มาก
พื้นที่เพื่อการสร้างสรรค์สิ่งประดิษฐ์ (maker space)	3.80	0.98	มาก
พื้นที่สังสรรค์/Gamezone	4.10	0.95	มาก
พื้นที่จัด workshop	3.82	1.03	มาก
พื้นที่ทานอาหารเครื่องดื่ม	4.60	0.70	มากที่สุด
รวม	4.12	0.55	มาก

ความต้องการบริการพื้นที่การเรียนรู้สำนักหอสมุด มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ด้านลักษณะพื้นที่ที่ต้องการพบว่าผู้ตอบแบบสอบถามต้องการบริการพื้นที่การเรียนรู้ด้านลักษณะพื้นที่ที่ต้องการในระดับมาก โดยความต้องการระดับมากที่สุด ได้แก่ พื้นที่ทานอาหารและเครื่องดื่ม ($\bar{x} = 4.60$) และพื้นที่ทำงานกลุ่ม ($\bar{x} = 4.56$)

ตารางที่ 3 ความต้องการบริการพื้นที่การเรียนรู้สำนักหอสมุด มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ด้านสถานที่และการจัดพื้นที่

ด้านสถานที่และการจัดพื้นที่	\bar{x}	S.D.	ระดับ
แบ่งสัดส่วนพื้นที่ใช้งานได้ตามต้องการ	4.13	0.83	มาก
แบ่งสัดส่วนประเภทพื้นที่การใช้งานที่ชัดเจน	3.73	1.13	มาก
จัดพื้นที่แบบหลายรูปแบบและต่างขนาดกัน	4.25	0.73	มาก
พื้นที่ขนาดกว้างขวาง ปลอดภัย	4.01	1.07	มาก
เพิ่มจำนวนโต๊ะและเบาะรองสำหรับนั่งพื้น	4.29	0.84	มาก
เพิ่มมุมนั่งเขียน(มุดินไม้)	3.97	1.12	มาก
รวม	4.06	0.53	มาก

ความต้องการบริการพื้นที่การเรียนรู้สำนักหอสมุด มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ด้านสถานที่และการจัดพื้นที่พบว่าผู้ตอบแบบสอบถามต้องการบริการพื้นที่การเรียนรู้ด้านสถานที่และการจัดพื้นที่ในระดับมาก ($\bar{x} = 4.06$) ได้แก่ เพิ่มจำนวนโต๊ะและเบาะรองสำหรับนั่งพื้น ($\bar{x} = 4.29$) จัดพื้นที่แบบหลายรูปแบบและต่างขนาดกัน ($\bar{x} = 4.25$)

ตารางที่ 4 ความต้องการบริการพื้นที่การเรียนรู้สำนักหอสมุด มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ ด้านสิ่งอำนวยความสะดวก

ด้านสิ่งอำนวยความสะดวก	\bar{x}	S.D.	ระดับ
ปลั๊กไฟและอุปกรณ์ต่อพ่วง	4.60	0.73	มากที่สุด
ที่รับฝากของ	4.10	0.96	มาก
บริการฟรีอินเทอร์เน็ตไร้สาย(Free Wifi)	4.51	0.75	มากที่สุด
อุปกรณ์คอมพิวเตอร์/โน้ตบุ๊ก	4.36	0.84	มาก
กล้องวงจรปิดเพื่อรักษาความปลอดภัย	4.32	0.87	มาก
กระดานไวท์บอร์ด	3.94	2.02	มาก
โปรเจคเตอร์	4.00	0.91	มาก
กระดานอัจฉริยะสำหรับนำเสนองาน(SMART board)	4.10	0.87	มาก
เครื่องเล่นเกม/บอร์ดเกมส์	4.01	0.98	มาก
เครื่องพิมพ์สามมิติ	3.74	1.52	มาก
บริการถ่ายเอกสาร/พิมพ์เอกสาร/สแกนเอกสารด้วยตนเอง	4.39	0.77	มาก
เก้าอี้ขนาดไฟฟ้า/หมอนนวดไฟฟ้า	4.39	0.76	มาก
รวม	4.02	0.61	มาก

ความต้องการบริการพื้นที่การเรียนรู้สำนักหอสมุด มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ ด้านสิ่งอำนวยความสะดวกพบว่าผู้ตอบแบบสอบถามต้องการบริการพื้นที่การเรียนรู้ด้านสิ่งอำนวยความสะดวกในระดับมาก ($\bar{x} = 4.02$) โดยความต้องการระดับมากที่สุด ได้แก่ ปลั๊กไฟสำหรับให้บริการ ($\bar{x} = 4.60$) และบริการฟรีอินเทอร์เน็ตไร้สาย(Free Wi-Fi) ($\bar{x} = 4.51$)

ตารางที่ 5 ความต้องการบริการพื้นที่การเรียนรู้สำนักหอสมุด มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ ด้านเฟอร์นิเจอร์

ด้านเฟอร์นิเจอร์	\bar{x}	S.D.	ระดับ
มีความทันสมัย/ดึงดูดใจ	4.17	0.76	มาก
น้ำหนักเบา/สามารถเคลื่อนย้ายได้ง่าย	4.21	0.75	มาก
หลากหลายแบบ/รูปทรง/ขนาด สำหรับใช้ประโยชน์ได้หลากหลาย	4.23	0.75	มาก
โต๊ะที่มีปลั๊กไฟภายในตัว	4.60	0.63	มากที่สุด
ที่นั่งแบบเบาะนุ่มนั่งสบาย	4.42	0.77	มาก
รวม	4.33	0.58	มาก

ความต้องการบริการพื้นที่การเรียนรู้สำนักหอสมุด มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ด้านเฟอร์นิเจอร์ พบว่าผู้ตอบแบบสอบถามต้องการบริการพื้นที่การเรียนรู้ด้านสิ่งอำนวยความสะดวกในระดับมาก ($\bar{x} = 4.23$) โดยความต้องการระดับมากที่สุด ได้แก่ โต๊ะที่มีปลั๊กไฟภายในตัว ($\bar{x} = 4.60$)

ตารางที่ 6 ความต้องการบริการพื้นที่การเรียนรู้สำนักหอสมุด มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ ด้านบรรยากาศและระยะเวลาให้บริการ

ด้านบรรยากาศและระยะเวลาให้บริการ	\bar{x}	S.D.	ระดับ
พื้นที่ตกแต่งด้วยสีที่สดใส	4.25	0.87	มาก
ไม่มีเสียงรบกวนในบริเวณโดยรอบ	4.44	0.72	มาก
บรรยากาศปลอดโปร่ง/ผ่อนคลาย	4.52	0.69	มากที่สุด
อุณหภูมิที่เหมาะสม	4.49	0.67	มาก
ความสะอาดภายในพื้นที่การเรียนรู้	3.49	1.69	ปานกลาง
ขยายเวลาให้บริการ(เวลาเปิด-ปิด)	4.53	0.72	มากที่สุด
มีบริการพื้นที่นั่งอ่าน 24 ชั่วโมง	4.67	0.66	มากที่สุด
รวม	4.42	0.57	มาก

ความต้องการบริการพื้นที่การเรียนรู้สำนักหอสมุด มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ด้านบรรยากาศและระยะเวลาให้บริการ พบว่า ผู้ตอบแบบสอบถามต้องการบริการพื้นที่การเรียนรู้ด้านบรรยากาศและระยะเวลาให้บริการในระดับมาก ($\bar{X} = 4.42$) โดยความต้องการระดับมากที่สุด ได้แก่ มีบริการพื้นที่นั่งอ่าน 24 ชั่วโมง ($\bar{X} = 4.67$) ขยายเวลาให้บริการ(เวลาเปิด-ปิด) ($\bar{X} = 4.53$) และบรรยากาศปลอดโปร่ง/ผ่อนคลาย ($\bar{X} = 4.52$)

2. เพื่อศึกษาความเหมาะสมในการจัดพื้นที่การเรียนรู้สำนักหอสมุด มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์

ตารางที่ 7 ความเหมาะสมในการจัดพื้นที่การเรียนรู้สำนักหอสมุด มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์

ความเหมาะสมในการจัดพื้นที่การเรียนรู้สำนักหอสมุด มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์	\bar{x}	S.D.	ระดับ
1. พื้นที่การเรียนรู้แบบรู้เดี่ยว	2.06	0.37	น้อย
2. พื้นที่การเรียนรู้แบบกลุ่ม	2.96	0.41	ปานกลาง
3. ห้องศึกษาเดี่ยว	2.02	0.30	น้อย
4. ห้องศึกษากลุ่ม	2.03	0.22	น้อย
5. พื้นที่ co-working space ห้องBe inspired	3.01	0.28	ปานกลาง
6. พื้นที่นั่งอ่านเพื่อการวิจัย (Research Square)	1.10	0.91	น้อยที่สุด
7. ห้องบริการอินเทอร์เน็ต	4.09	0.29	มาก
8. พื้นที่มีลติมีเดียและEdutainment	4.11	0.31	มาก
9. ห้องสมุดในสวน	1.96	0.70	น้อย
10. พื้นที่นั่งอ่านศาลาสีเขียว	2.88	0.63	ปานกลาง
11. KU Eco Library	2.96	0.28	ปานกลาง
12. บรรยากาศในพื้นที่การเรียนรู้	2.97	0.55	ปานกลาง
รวม	2.68	0.13	ปานกลาง

ความเหมาะสมในการจัดพื้นที่การเรียนรู้สำนักหอสมุด มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ ในภาพรวมพบว่า ผู้ตอบแบบสอบถามมีความคิดเห็นต่อความเหมาะสมในการจัดพื้นที่การเรียนรู้สำนักหอสมุด มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ ในระดับปานกลาง ($\bar{x} = 2.68$) โดยพบว่า พื้นที่มีลติมีเดียและEdutainment ($\bar{x} = 4.11$) รองลงมา คือ ห้องบริการอินเทอร์เน็ต ($\bar{x} = 4.09$) มีความเหมาะสมในระดับมาก และพื้นที่นั่งอ่านเพื่อการวิจัย (Research Square) ($\bar{x} = 1.10$) มีความเหมาะสมในระดับน้อย

5. การอภิปรายผล

การศึกษาเรื่องความต้องการบริการพื้นที่การเรียนรู้ของผู้ใช้สำนักหอสมุดมหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ ผู้วิจัยสามารถนำมาอภิปรายผลตามวัตถุประสงค์ของการวิจัยได้ดังนี้

1. ความต้องการของผู้ใช้บริการต่อการจัดพื้นที่การเรียนรู้สำนักหอสมุด มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ ผลการศึกษาพบว่า ผู้ใช้บริการมีความต้องการบริการพื้นที่การเรียนรู้ในระดับมากอภิปรายผลเป็นรายด้าน ดังนี้

1.1 ความต้องการด้านลักษณะพื้นที่ที่ต้องการ ผลการวิจัยพบว่า โดยภาพรวมผู้ใช้บริการมีลักษณะพื้นที่ที่ต้องการในระดับมาก โดยผู้ให้บริการต้องการพื้นที่ทำงานกลุ่ม ซึ่งสอดคล้องกับผลการวิจัยของ นันทภัทร วรเสาทฤท (2558) ได้ศึกษาเรื่อง การปรับปรุงคุณภาพการบริการห้องสมุด คณะวิศวกรรมศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย ที่พบว่า ผู้ใช้บริการต้องการให้ห้องสมุดปรับปรุงด้านกายภาพโดยมีการออกแบบห้องสมุดใหม่ให้มีความสวยงามเหมาะแก่การอ่านหนังสือหรือทำงานกลุ่มมากขึ้น และพื้นที่ทานอาหารเครื่องดื่มมาก ซึ่งสอดคล้องกับ บุญกร อุสสาห์กิจ และ คุณกานต์ สุวรรณธาร(2558) ได้ศึกษาเรื่อง คุณขอมมา... ห้องสมุดแพทย์ จัดให้ | The users require... we provided it ที่พบว่า

ผู้ใช้บริการต้องการมูฟออนหลายที่ได้แก่ ขายกาแฟ อาหารว่าง เครื่องดื่ม เครื่องนวด และ โซฟา สอดคล้องกับ โสไมวรรณ ทิพจร และ คลนพร ใจบุญเรือง (2560) ได้ศึกษาเรื่อง การศึกษาความต้องการใช้งานบริการห้องสมุดนอกเวลา กรณีศึกษาห้องสมุดมหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลล้านนา เชียงราย ที่พบว่าห้องสมุดควรมีห้องหรือพื้นที่ที่ผู้ใช้บริการสามารถนั่ง/นอน กินอาหารและเครื่องดื่มได้

1.2 ความต้องการด้านสถานที่และการจัดพื้นที่ ผลการวิจัยพบว่า โดยภาพรวมผู้ใช้บริการมีความต้องการด้านสถานที่และการจัดพื้นที่ในระดับมาก ส่วนใหญ่ต้องการให้เพิ่มจำนวน โต๊ะและเบาะรองสำหรับนั่งพื้น อาจเป็นเพราะผู้ใช้บริการต้องการให้มีความรู้สึกเหมือนการอ่านหนังสือที่บ้าน หรือตามร้านคาเฟ่ต่างๆ และ โต๊ะและเบาะรองสำหรับนั่งพื้น เมื่อไม่มีผู้ใช้บริการสามารถพับเก็บได้ สอดคล้องกับเริงใจ เขียวอ่อน (2562) ได้ศึกษาเรื่อง พฤติกรรม ความต้องการ และการรับรู้ภาพลักษณ์ห้องสมุดมหาวิทยาลัยราชภัฏ ศรีสะเกษของผู้ใช้บริการ ที่พบว่าผู้ใช้บริการต้องการเลือกนั่งตามอักษาศัย ทางห้องสมุดจึงจัดเบาะรองนั่งพับได้และสามารถเคลื่อนย้ายได้ เพื่ออำนวยความสะดวกให้แก่ผู้ใช้บริการ ควรเปลี่ยนพื้นที่จัดเก็บหนังสือที่ผู้ใช้บริการไม่นิยมให้เป็นพื้นที่การเรียนรู้เพิ่มขึ้น ซึ่งสอดคล้องกับ ผลการวิจัยของ นันทภัทร วรเสหาฤท (2558) ได้ศึกษาเรื่อง การปรับปรุงคุณภาพการบริการห้องสมุด คณะวิศวกรรมศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย ที่พบว่า ห้องสมุดควรลดพื้นที่เก็บหนังสือ แล้วเพิ่มพื้นที่ให้บริการให้มากขึ้นเพื่อแก้ปัญหาพื้นที่ไม่เพียงพอ

1.3 ความต้องการด้านสิ่งอำนวยความสะดวก ผลการวิจัยพบว่า โดยภาพรวมผู้ใช้บริการมีความต้องการด้านสิ่งอำนวยความสะดวกในระดับมาก ส่วนใหญ่ต้องการให้มีปลั๊กไฟสำหรับให้บริการอย่างทั่วถึง สอดคล้องกับผลวิจัยของ นภัสนันท์ ชมภูเทพา (2559) ได้ศึกษาเรื่อง ความต้องการในการใช้บริการห้องสมุดประชาชนของศูนย์การศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัยอำเภอแม่ทาจังหวัดลำพูน ที่พบว่าผู้ใช้มีความต้องการปลั๊กไฟสำหรับให้บริการเครื่องคอมพิวเตอร์ Notebook และ โทรศัพท์มือถือในการใช้บริการด้านสภาพแวดล้อมภายในและภายนอกห้องสมุด สอดคล้องกับผลวิจัยของ มะลิวัลย์ สิ้นน้อย (2561) ได้ศึกษาเรื่อง การศึกษาความต้องการใช้บริการห้องสมุดสำนักวิทยบริการของนักศึกษามหาวิทยาลัย อุบลราชธานี ที่พบว่านักศึกษาอยากให้มีจำนวนปลั๊กไฟสำหรับโน้ตบุ๊ก รองลงมาคือ บริการฟรีอินเทอร์เน็ตไร้สาย(Free Wifi) สอดคล้องกับผลงานวิจัยของวรพจน์ วีรพลิน (2550) ได้ศึกษาเรื่อง ความต้องการรูปแบบห้องสมุดที่พึงประสงค์ของบุคลากรและนักศึกษามหาวิทยาลัยราชภัฏสวนสุนันทา พ.ศ.2550 ที่พบว่าผู้ใช้บริการมีข้อเสนอแนะว่าเครือข่ายอินเทอร์เน็ตควรใช้งานได้รวดเร็ว กว้างขวาง และ มะลิวัลย์ สิ้นน้อย (2559) ได้ศึกษาเรื่อง การศึกษาความต้องการใช้บริการห้องสมุดสำนักวิทยบริการของนักศึกษามหาวิทยาลัย อุบลราชธานี ที่พบว่านักศึกษาต้องการบริการระบบอินเทอร์เน็ตที่มีประสิทธิภาพและรวดเร็ว

1.4 ความต้องการด้านเฟอร์นิเจอร์ ผลการวิจัยพบว่า โดยภาพรวมผู้ใช้บริการมีความต้องการด้านเฟอร์นิเจอร์ในระดับมาก ส่วนใหญ่ต้องการให้มีเฟอร์นิเจอร์ที่เป็น โต๊ะแบบมีปลั๊กไฟในตัว สอดคล้องกับผลงานวิจัยของ B.Thomas et al. (2015) ได้ศึกษาเรื่อง การออกแบบและการประเมินผลพื้นที่การเรียนรู้ของมหาวิทยาลัยไอโอวา ที่พบว่า ห้องสมุดมีส่วนช่วยผู้ใช้บริการโดยการติดตั้งปลั๊กไฟไว้ทั่วห้องสมุดไม่ใช่แค่ที่ผนังหรือพื้น แต่รวมถึงโต๊ะที่ผู้ใช้บริการใช้งานด้วย นอกจากนี้ผู้ใช้บริการยังมีความต้องการเฟอร์นิเจอร์ที่นั่งสบายคู่กันสมัย สามารถเคลื่อนย้าย

และปรับเปลี่ยนรูปแบบการใช้งาน สอดคล้องกับผลงานวิจัยของบุษกร รมยานนท์ (2558) ได้ศึกษาเรื่องการออกแบบพื้นที่สำหรับการเรียนรู้ด้วยตัวเองในมหาวิทยาลัย ที่พบว่า ผู้ใช้บริการที่มีส่วนร่วมในการออกแบบการเรียนรู้ต้องการโต๊ะและเก้าอี้นั่งสบายรับสรีระ มีน้ำหนักเบาเพื่อให้เอื้อต่อการขยับปรับเปลี่ยนตามกิจกรรมการใช้งาน

1.5 ความต้องการด้านบรรยากาศและระยะเวลาให้บริการ ผลการวิจัยพบว่า โดยภาพรวมผู้ใช้บริการมีความต้องการด้านบรรยากาศและระยะเวลาให้บริการในระดับมาก ส่วนใหญ่ต้องการให้มีบริการพื้นที่นั่งอ่าน 24 ชั่วโมง สอดคล้องกับผลวิจัยของ มะลิวัลย์ สีน้อย (2561) ได้ศึกษาเรื่องการศึกษาความต้องการใช้บริการห้องสมุดสำนักวิทยบริการของนักศึกษามหาวิทยาลัย อุบลราชธานี ที่พบว่า นักศึกษามีความต้องการให้เปิดบริการ 24 ชม. ในช่วงก่อนสอบ และ เริงใจ เขียวอ่อน แกมกาญจน์ สมประเสริฐศรี (2562) ได้ศึกษาเรื่อง พฤติกรรม ความต้องการ และการรับรู้ภาพลักษณ์ห้องสมุดมหาวิทยาลัยราชภัฏศรีสะเกษของผู้ใช้บริการ ที่พบว่าผู้ให้บริการต้องการพื้นที่บริการสำหรับอ่านหนังสือตลอด 24 ชั่วโมง รองลงมาคือ ขยายเวลาให้บริการ(เวลาเปิด-ปิด) สอดคล้องกับผลวิจัยของ ศตพล เกิดอยู่ พิมพ์ชนก สิริพงศ์ทักษิณ นัชฐุภรณ์ อ่อนแก้ว (2561) ได้ศึกษาเรื่อง การศึกษาข้อมูลแบบ Outside-In เพื่อการพัฒนาหอสมุด มธ. ที่พบว่า ความคิดเห็นของผู้ใช้บริการในหัวข้อห้องสมุดในอุดมคติ คือ ขยายเวลาเปิดให้บริการ รองลงมาคือ บรรยากาศผ่อนคลาย สอดคล้องกับผลวิจัยของ บุษกร รมยานนท์ (2558) ได้ศึกษาเรื่อง การออกแบบพื้นที่สำหรับการเรียนรู้ด้วยตัวเองในมหาวิทยาลัย ที่พบว่า พฤติกรรมและสภาพแวดล้อมที่ผู้ให้บริการคาดหวังในพื้นที่การเรียนรู้ด้วยตัวเองคือต้องการบรรยากาศที่ไม่เป็นทางการมากนัก ให้ความรู้สึกสนุกสนานและควรมีสีสันสดใส และ สมรภัฏ สหพงษ์ (2559) ได้ศึกษาเรื่อง แนวทางการจัดเตรียม learning commons ในโรงเรียนแพทย์ในประเทศไทย ที่พบว่า การออกแบบพื้นที่การเรียนรู้เน้นให้เกิดความตื่นตันทื่นเต้น สีสันสดใส สร้างบรรยากาศเพื่อให้เอื้อต่อการผ่อนคลายของผู้ใช้บริการ ทั้งนี้ยังสอดคล้องกับผลวิจัยของ วรินทร์ธร สุนทรเลิศพิศาล (2559) ได้ศึกษาเรื่อง พฤติกรรมที่มีความสัมพันธ์กับความพึงพอใจด้านส่วนประสมทางการตลาดบริการของผู้ใช้บริการร้าน Too Fast To Sleep ห้องสมุดคาเฟ่ 24 ชั่วโมง ที่พบว่า ผู้ใช้บริการที่อยู่ในวัยเรียนชอบบรรยากาศที่มีความคึกคักสดใส มีที่นั่งที่รวมกลุ่มกัน ได้ครบทุกคนเพื่อทำกิจกรรมร่วมกัน

2. ความคิดเห็นต่อความเหมาะสมในการจัดบริการพื้นที่การเรียนรู้สำนักหอสมุด มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์

ผลการวิจัยพบว่าผู้ให้บริการซึ่งเป็นนิสิตระดับปริญญาตรี มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ มีการใช้งานพื้นที่การเรียนรู้แบบกลุ่มมากที่สุด ซึ่งสอดคล้องกับพฤติกรรมการเรียนรู้ที่พบว่า มีพฤติกรรมการเรียนรู้เป็นกลุ่มอยู่ในระดับมาก และวัตถุประสงค์การใช้งานที่เข้าใช้งานคิวหนังสือ ประชุมทำงานกลุ่ม เนื่องจากรูปแบบการเรียนรู้ในศตวรรษที่ 21 มีเป้าหมายให้ผู้เรียนเกิดทักษะการคิดอย่างสร้างสรรค์จาก การระดมความคิด ชักชวนกันทำความเข้าใจ พัฒนาและร่วมกันลงมือปฏิบัติ สำนักหอสมุด มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ มีการให้บริการพื้นที่การเรียนรู้ทั้งแบบเดี่ยวและกลุ่มที่สามารถใช้เสียงได้และเป็นพื้นที่แบบเงียบ ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ Ling Hin Li, Fan Wu and Boya Su (2018) ได้ศึกษาเรื่องผลกระทบของพื้นที่ห้องสมุดต่อความพึงพอใจในการเรียน ที่พบว่า พื้นที่การเรียนรู้ควรแบ่งพื้นที่ใช้เสียงและพื้นที่เงียบแบบชัดเจน เพื่อให้ผู้ให้บริการสามารถเลือกใช้งานได้เหมาะสม และไม่ส่งเสียงรบกวนผู้บริการท่านอื่น ความสะอาดและอุณหภูมิภายในอาคารมีความเหมาะสมคือไม่ร้อนหรือหนาวจนเกินไป สอดคล้องกับงานวิจัยของ เจนจิ

รา สุขเพลิง (2560) ได้ศึกษาเรื่อง ปัญหาและความต้องการของนิสิตวิทยาลัยการเมืองการปกครองมหาวิทยาลัยมหาสารคาม ต่อการใช้บริการสารสนเทศภายในห้องสมุดที่พบว่าความต้องการของผู้ใช้บริการด้านสถานที่และสิ่งแวดล้อมคือความเหมาะสมของอุณหภูมิห้องและระบบการถ่ายเทอากาศภายในห้องสมุด แต่ในช่วงสอบพื้นที่การเรียนรู้ของสำนักหอสมุด มีไม่เพียงพอต่อการใช้งาน เนื่องจากการจัดสรรพื้นที่และจำนวนผู้ให้บริการที่มากกว่าช่วงเวลาปกติ สอดคล้องกับงานวิจัยของชุมภู เมืองคลี (2554) ได้ศึกษาเรื่องรูปแบบเครือข่ายความร่วมมือในการดำเนินงานห้องสมุดของมหาวิทยาลัยของรัฐ ที่พบว่าปัญหาและอุปสรรคในการดำเนินงานห้องสมุดมหาวิทยาลัยของรัฐด้านอาคารสถานที่ที่มีปัญหาเกี่ยวกับจำนวนที่นั่งในการใช้บริการ อาจเป็นเพราะมีผู้ใช้บริการเพิ่มมากขึ้น พื้นที่จำกัด คับแคบจึงทำให้จำนวนที่นั่งสำหรับการใช้บริการไม่เพียงพอต่อการให้บริการ และเมื่อไม่มีพื้นที่ใช้งานผู้ใช้บริการจึงไม่มาใช้งานพื้นที่การเรียนรู้ สอดคล้องกับผลวิจัยของ สุนิษา ชันนุ้ย (2562) ได้ศึกษาเรื่องการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ของบรรณารักษ์ห้องสมุดสถาบันอุดมศึกษาของรัฐ ที่พบว่า ปัจจัยที่ทำให้ผู้ใช้บริการไม่เข้าใช้ห้องสมุด ได้แก่ ที่นั่งอ่านหนังสือไม่เพียงพอ

6. บทสรุป

จากการวิจัยในครั้งนี้ พบว่า ผู้ใช้บริการสำนักหอสมุด มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ ซึ่งเป็นนิสิตระดับปริญญาตรี มีการใช้พื้นที่เรียนรู้แบบกลุ่มมากที่สุด ผู้ใช้บริการจึงมีความต้องการพื้นที่สำหรับกลุ่มเพิ่มเติมในการใช้บริการและผู้ใช้บริการต้องการพื้นที่สำหรับการพักผ่อนที่สามารถงีบหลับได้หากเหนื่อยจากการอ่านหนังสือที่เป็นระยะเวลานาน สภาพปัจจุบันของการจัดพื้นที่การเรียนรู้ในสำนักหอสมุดยังไม่เหมาะสม ทำให้พื้นที่บางส่วนผู้ใช้บริการไม่สามารถเข้าใช้บริการได้ ประกอบกับเฟอร์นิเจอร์ซึ่งทำจากไม้ ไม่รองรับสรีระสำหรับการใช้งานเป็นเวลานาน และเฟอร์นิเจอร์บางส่วนชำรุด ผู้ใช้บริการจึงไม่สามารถใช้งานได้ นอกจากนี้ในปัจจุบันพื้นที่การเรียนรู้ในสำนักหอสมุดยังไม่อนุญาตให้นำอาหารหรือเครื่องดื่มเข้าไปทาน ผู้ใช้บริการจึงต้องการให้มีมุมสำหรับการขายอาหารหรือเครื่องดื่ม ขนมอบเลี้ยว เพื่ออำนวยความสะดวกแก่ผู้ใช้บริการ ทั้งนี้มีข้อเสนอแนะต่างๆ ดังนี้

ข้อเสนอแนะทั่วไป

1. จากผลการวิจัย พบว่า ผู้ใช้บริการมีความเห็นว่า ขนาดพื้นที่การเรียนรู้ยังไม่เพียงพอต่อการใช้งาน สำนักหอสมุดควรจัดการพื้นที่นั่งเพิ่มขึ้น โดยใช้เฟอร์นิเจอร์ที่สามารถเคลื่อนย้ายได้ และจัดพื้นที่การเรียนรู้ให้มีความยืดหยุ่น สามารถปรับเปลี่ยนรูปแบบการใช้งานให้เหมาะสมกับรูปแบบการเรียนรู้และความต้องการของผู้ใช้บริการ
2. จากผลการวิจัย พบว่า ผู้ใช้ต้องการพื้นที่สำหรับทานอาหารและเครื่องดื่ม ห้องสมุดควรมีมุมจำหน่ายอาหาร/เครื่องดื่มภายในอาคารห้องสมุดหรืออนุญาตให้ผู้ใช้บริการสามารถนำอาหาร/เครื่องดื่ม เข้ามาได้
3. จากผลการวิจัย พบว่า ผู้ใช้ต้องการบริการพื้นที่นั่งอ่าน 24 ชั่วโมง ห้องสมุดควรมีโซนสำหรับการให้บริการแบบ 24 ชั่วโมง พร้อมคำนึงถึงความปลอดภัยของผู้รับบริการ
4. จากผลวิจัย พบว่า แม้จะเป็นพื้นที่การเรียนรู้แบบเดี่ยวหรือห้องศึกษาเดี่ยว ก็ยังมีเสียงรบกวนในการใช้บริการ ห้องสมุดควรมีมาตรการควบคุมเสียงในพื้นที่ดังกล่าวที่ชัดเจน

ข้อเสนอแนะสำหรับการวิจัยในอนาคต

1. การศึกษาในครั้งต่อไปควรรศึกษากลุ่มตัวอย่างทุกระดับการศึกษาเพื่อศึกษาความต้องการของผู้ใช้บริการแต่ละระดับการศึกษา เพื่อนำข้อมูลที่ได้มาปรับบริการได้ตรงกับความต้องการของผู้ใช้งานในแต่ละระดับการศึกษา ไม่เพียงเฉพาะปริญญาตรีเพื่อศึกษาความแตกต่างระหว่างการใช้งานพื้นที่การเรียนรู้ของแต่ละกลุ่มตัวอย่าง

2. การศึกษาในครั้งต่อไปควรรศึกษาเปรียบเทียบระหว่างสำนักหอสมุด มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์และห้องสมุดมหาวิทยาลัยรัฐอื่นๆ เพื่อศึกษาเปรียบเทียบระหว่างการใช้งานพื้นที่การเรียนรู้ในห้องสมุดมหาวิทยาลัยเพื่อนำมาปรับปรุงและพัฒนาการให้บริการพื้นที่การเรียนรู้ของสำนักหอสมุด มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์

7. กิตติกรรมประกาศ

งานวิจัยฉบับนี้ สำเร็จลุล่วงไปด้วยดี ผู้วิจัยขอขอบพระคุณ รศ.ดร.จุฑารัตน์ สรวณะวงษ์ ที่ปรึกษา รศ.ดร.แววตา เตชะทวิวรรณ และดร.ขจร ฝ้ายเทศที่กรุณาสละเวลาให้คำปรึกษา คำแนะนำพร้อมทั้งแนวคิดให้เป็นแนวทางในการพัฒนา และแก้ไขข้อบกพร่องต่าง ๆ ของงานวิจัยฉบับนี้ให้แล้วเสร็จ ขอขอบคุณนิสิต มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ทุกท่านที่ได้กรุณาช่วยทำแบบสอบถามและแนะนำข้อเสนออื่น ๆ เพื่อนำมาวิเคราะห์ในครั้งนี้ และผู้วิจัยใคร่ขอกราบขอบพระคุณบิดา มารดา รวมถึงญาติพี่น้อง ซึ่งได้คอยให้ความรัก กำลังใจ จนทำให้งานวิจัยฉบับนี้สำเร็จลุล่วงไปได้ด้วยดี

8. เอกสารอ้างอิง

เจนจิรา สุขพลีย์. (2560). ปัญหาและความต้องการของนิสิตวิทยาลัยการเมืองการปกครองมหาวิทยาลัยมหาสารคาม

ต่อการให้บริการสารสนเทศภายในห้องสมุด. *วารสารการเมืองการปกครอง* 7 (1), 340-356. แหล่งที่มา:

<http://copag.msu.ac.th/journal/filesjournal/7-1/29052017115130> [25 ตุลาคม 2562]

ชุมภู เมืองคลี. (2554). รูปแบบเครือข่ายความร่วมมือในการดำเนินงานห้องสมุดของมหาวิทยาลัยของรัฐ. *วารสาร*

สารสนเทศ. 12 (2), 117-125. แหล่งที่มา: <https://so03.tci-thaijo.org/index.php/oarit/article/view/55130> [25 ตุลาคม 2562]

บุษกร อุตสาหกรรมกิจ และ ดุจกานต์ สุวรรณธาร. (2558). คุณ ขอ มา... ห้องสมุด แพทย์จัดให้! The users require... we

provided it. *PULINET Journal* 2 (1), 84-89. แหล่งที่มา: <https://pulinet.oas.psu.ac.th> [22 ธันวาคม 2562]

บุษกร รมยานนท์. (2558). การออกแบบพื้นที่สำหรับการเรียนรู้ด้วยตัวเองในมหาวิทยาลัย. *วารสารวิจัยและสาระ*

สถาปัตยกรรม/การผังเมือง 12 (1), 15-28. แหล่งที่มา: <https://so01.tci-thaijo.org/index.php/journaldtc> [18 มีนาคม 2562]

นักสนันท์ ชมภูเทพา. (2559). ความต้องการในการใช้บริการห้องสมุดประชาชนของศูนย์ศึกษานอกกระบวนและ

การศึกษาดตามอรรถาศัยอำเภอแม่ทาจังหวัดลำพูน. *FEU Academic Review* 10 (4), 285-285. แหล่งที่มา

<http://repository.rmutr.ac.th/123456789/703> [7 กันยายน 2562]

- นันทภัทร วรเสาทฤท. (2558). การปรับปรุงคุณภาพการบริการห้องสมุด คณะวิศวกรรมศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย. วิทยานิพนธ์ปริญญาโทบริหารธุรกิจ สาขาวิชาวิศวกรรมอุตสาหกรรม, จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย
- มะลิวัลย์ สีน้อย. (2561). การศึกษาความต้องการใช้บริการห้องสมุดสำนักวิทยบริการของนักศึกษามหาวิทยาลัยอุบลราชธานี. *PULINET Journal* 5 (1), 93-102. แหล่งที่มา <https://pulinet.oas.psu.ac.th/index.php> [19 กันยายน 2562]
- เริงใจ เขียวอ่อน. (2562). พฤติกรรม ความต้องการ และการรับรู้ภาพลักษณ์ห้องสมุดมหาวิทยาลัยราชภัฏศรีสะเกษของผู้ใช้บริการ. *วารสารวิชาการมหาวิทยาลัยราชภัฏศรีสะเกษ* 13 (2), 26-34. แหล่งที่มา <https://so05.tci-thaijo.org/index.php/sskrujournal/index> [5 สิงหาคม 2562]
- วัฒน์ชัย วินิจจะกุล. (2558). *คิดค้น โลก ทำทายกระบวนทัศน์ว่าด้วยอนาคตห้องสมุดและห้องสมุดในอนาคต*. กรุงเทพมหานคร: สำนักงานอุทยานการเรียนรู้.
- วรพจน์ วีรพลิน. (2551). ความต้องการรูปแบบห้องสมุดที่พึงประสงค์ของบุคลากรและนักศึกษามหาวิทยาลัยราชภัฏสวนสุนันทา พ. ศ. 2550 (รายงานการวิจัย). กรุงเทพฯ.
- ศตพล เกิดอยู่, พิมพ์ชนก สิริพงษ์ทักษิณ, และ นัชรุภรณ์ อ่อนแก้ว. (2061). การศึกษาข้อมูลแบบ| Outside-In เพื่อการพัฒนาหอสมุด มธ. Outside-In study for Development of Thammasat University Library. *PULINET Journal* 5 (3), 147-155. แหล่งที่มา <https://pulinet.oas.psu.ac.th/index.php/journal/article/view/342/343> [30 กันยายน 2562]
- สมรภัฏ สหพงษ์. (2559). *แนวทางการจัดเตรียม learning commons ในโรงเรียนแพทย์ในประเทศไทย*. กรุงเทพฯ: คณะแพทยศาสตร์โรงพยาบาลรามาธิบดี มหาวิทยาลัยมหิดล.
- ศุภนิษา ชันนุ้ย. (2556). การแลกเปลี่ยนเรียนรู้ของบรรณารักษ์ห้องสมุดสถาบันอุดมศึกษาของรัฐ. วิทยานิพนธ์ปริญญาโทบริหารธุรกิจ สาขาวิชาสารสนเทศศาสตร์ มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช.
- โสมวรรณ ทิพจร, และ คลนพร ใจบุญเรือง. (2560). การศึกษาความต้องการใช้งานบริการห้องสมุดนอกเวลากรณีศึกษาห้องสมุดมหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลล้านนา เชียงราย. ใน *การประชุมวิชาการมหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคล ครั้งที่ 9 "ราชมงคลสร้างสรรค์นวัตกรรมที่ยั่งยืนสู่ประเทศไทย 4.0"*. (หน้า 565-571). 7 - 9 สิงหาคม 2560.
- Li, L. H., Wu, F., & Su, B. (2018). Impacts of library space on learning satisfaction—An empirical study of university library design in Guangzhou, China. *The Journal of Academic Librarianship*, 44(6), 724-737. doi: 10.1016/j.acalib.2018.10.003
- Thomas, B., Van Horne, S., Jacobson, W., & Anson, M. (2015). The design and assessment of the Learning Commons at the University of Iowa. *The Journal of Academic Librarianship*, 41(6), 804-813. doi: 10.1016/j.acalib.2015.09.005